

T'IKO

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Naam afkomstig uit het Quetchva, de taal van de inca's, de oorspronkelijke bewoners van Bolivia en Perú in Zuid-Amerika: afgeleid van T'ika = 'bloem'. T'iko is daar een mannelijke variant van, die in het quetchva als zodanig niet voorkomt.

*

De bloem komt in alle culturen voor als voornaam:

Anthè (gri); Anthos (gri); Antos (gri); Bláth (kel); Blathe (kel); Fleur (fra); Flor (lat; spa); Flora (lat; spa); Flos (lat); Flower (eng/M-E); Xóchitl (azt), Xóxitl (azt).

*

Bloem als symbool

Bloemen en bloesem komen over de hele wereld voor als symbolen van bloei, van jong leven, levenskracht, levensvreugde, jeugd en schoonheid. Sommige bloemen herinneren daarom ook aan jonge liefde, verliefdheid (de roos!) en sexualiteit. Of ze worden in verband gebracht met extase, roes en bedwelming (vanwege de geur; bv. drugs).

Omdat de kroonblaadjes van vele bloemen op sterren lijken, zijn bloemen ook zinnebeeld van de zon, van de aarde, van het middelpunt (zoals de lotus).

Bij de Azteken was de bloem symbool van goede smaak en kunstzinnigheid.

In de bijbel is de bloem symbool voor schoonheid. Zo zegt Jezus tegen mensen die zich teveel met hun uiterlijk bezighouden: 'Kijk naar de lelies op het veld: ze werken niet en spinnen niet; en toch zeg ik jullie ging de beroemde koning Salomo niet zo mooi gekleed als zij!' Tegelijk zijn bloemen symbool voor kortstondig leven, voor alles wat voorbijgaat. In Psalm 103,15-16 staat: 'Een sterveling - zijn dagen zijn als het gras, als een bloem op het veld: zo mooi staat hij in bloei. Maar dan komt de wind, en is hij verdwenen, en niemand weet meer waar hij stond...'

Omdat een bloem in de lente warmte aankondigt en laat zien dat de kou voorgoed voorbij is, gelden bloemen in de christelijke cultuur als symbool voor Jezus' verrijzenis uit de dood (paasbloemen!). Bloemen die hun kroonkelk naar de hemel openen, zijn symbool voor kinderlijke ontvankelijkheid en het openstaan voor Gods genade.

Bij de christenen wordt vooral Maria gezien als een zuivere bloem, zoals het bekende lied zingt: 'God groet u, zuiv're bloeme...'

*

Ook de bloemenkleuren hebben vaak een eigen betekenis:

blauw: geheim, innige overgave, hemel (vele blauwe bloemen worden in verband gebracht met Maria);

geel: zon (zonnebloem), warmte, goud;

rood: levenskracht, bloed (roos);

wit: onschuld, reinheid (margriet; lelie), ook dood (lelie; aaronskelk).

*